



15.05.2024

1660

12327

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince T.C. Milli Savunma Bakanı Yaşar GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.05.2024

Saygılarımla.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

Avrupa Birliği ile Türkiye'nin eş finansman sağladığı, BM Kalkınma Programı (UNDP) işbirliğinde yürütülen "Türkiye'nin Doğu Sınırlarında Mayınların Temizlenmesi ve Sınır Denetim Kapasitesini Artırarak Sosyo-Ekonomik Gelişimin Sağlanması" adlı 2016 yılında başlayan projede sona gelindiği basında ve çeşitli kaynaklarda yer almaktadır. Buna göre İran ve Ermenistan sınırında 94 mayın tarlası ve 50 bin kara mayını ortadan kaldırılmıştır. Ancak özellikle 2020 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin Afganistan'dan çekilmesi, Pakistan'daki istikrarsız ortam ve iklim kaynaklı kitlesel göç hareketleri dikkate alındığında İran sınırımızdaki mayınlı alanların temizlenmesiyle bu bölge kaçak geçişler için güvenli ve cazip hale gelmiştir. Suriye sınırındaki mayınların temizlenmesi sonrası güney sınır hattımızın ve Suriye'deki devlet bütünlüğünün istikrarsızlaşması sonucu sınırlarımızdan kaçak geçişler artmış, Türkiye büyük bir sığınmacı sorunuyla karşı karşıya kalmıştır.

Sınırlardaki mayınların temizlenmesi sonucu sınır güvenliğindeki açık Milli Savunma Bakanlığı tarafından fark edilmiş, 2009 yılında 5903 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Devleti İle Suriye Arap Cumhuriyeti Devleti Arasındaki Kara Sınırı Boyunca Yapılacak Mayın Temizleme Faaliyetleri İle İhale İşlemleri Hakkında Kanun" kapsamındaki mayın temizliği projesi Türkiye'nin yakın coğrafyasında meydana gelen siyasi istikrarsızlık nedeniyle mayın temizliği projesi 17 Haziran 2013 tarihinde iptal edilmiştir. Ancak İran, Afganistan ve Pakistan hattından Türkiye'ye yönelik kaçak geçişler sürekli olarak artmasına ve tam olarak engellenememesine rağmen İran sınırımızdaki mayınların tamamı temizlenmiş, sınır bölgesi savunmasız bırakılmıştır.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

- 1) İklim değişikliğinin ve siyasi istikrarsızlıklar sebebiyle Pakistan ve Hindistan bölgesinde 2050 yılına kadar 100 milyonun üzerinde insanın kitlesel göç hareketiyle yaşadıkları bölgelerden uzaklaşması ve Batı'ya doğru kayması bekleniyor. Ayrıca Afrika bölgesinde 2050 yılına nüfusun en az iki katına çıkması ve sayıları on milyonlarla ifade edilen göç hareketlerinin gerçekleşeceği tahmin ediliyor. Bu göç hareketlerinde ise Batı'ya ulaşma hedefiyle Türkiye, köprü ülke olma riski taşıyor. 1990'lardan itibaren ifade edilen tüm bu öngörülere ve saptamalara rağmen sınırlarımızdaki mayınların temizlenmesi projelerine hangi amaç, tavsiye ve hedefle girilmiştir?

- 2) Bakanlığınız tarafından mayın temizleme projelerinde kitlesel göç hareketlerinin ülkemiz açısından meydana getirebileceği durum, mayın temizleme projelerine başlanırken göz ardı mı edilmiştir? Edilmediyse mayınsız alanların güvenliğinin sağlanması için hangi önlemler alınmıştır? Bu önlemlerin amaç başarı yüzdeleri kaçtır? Bakanlığınız olarak yüzde vermek gerekirse başarı oranı kaçtır?
- 3) Suriye sınırındaki mayınların temizlenmesi işinden Suriye’de yaşanan gelişmelerden ve kaçak sınır geçişlerinin tam olarak önlememesinden ötürü 17 Haziran 2013 yılında vazgeçilmiş, İran – Afganistan – Pakistan – Hindistan hattından Türkiye’ye yönelik göç hareketinin artmasına rağmen neden İran sınırındaki mayınların temizlenmesi projesi askıya alınmamış, mayın temizliği tamamlanmıştır? Bakanlığınız hangi gerekçelerle ve hangi önlemlere dayanarak bu sorumluluğu ve riski üzerine almıştır?
- 4) Araştırmalar sonucu ortaya konan projeksiyonlara göre içerisinde bulunduğumuz bu yüzyılın ortalarına doğru 100 milyonun üzerinde gerçekleşeceği tahmin edilen kitlesel göç hareketlerinin Türkiye sınırlarında durdurulması ve Türkiye’nin cazip göç rotasından çıkarılması için Bakanlığınız tarafından hangi önlemler alınmaktadır?